

ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ МЕТОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Руслан Володимирович ГЕРАСИМЧУК,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0000-0003-0490-5045>*

Забезпечення публічної безпеки і порядку на регіональному рівні є складною за своєю сутністю та змістом діяльністю, яка реалізується за допомогою низки методів, зокрема адміністративно-правових. Етимологічно «метод» - це: по-перше, спосіб пізнання явищ природи та суспільного життя; по-друге, прийом або система прийомів, що застосовується в якій-небудь галузі діяльності; по-третє, спосіб дії, боротьби і таке інше [1]. Опрацюванням поняття методу активно займалися філософи. Згідно до положень цієї науки термін «метод» (від латинського «metodos» - шлях до чого-небудь), витлумачується, як спосіб соціальної діяльності в будь-якій її формі, а не лише і пізнавальній. Проте не слід зводити весь арсенал методів до раціонального, оскільки існують ще й інші засоби та прийоми пізнання. Метод (у тій чи іншій формі) зводиться до сукупності визначених правил, прийомів, способів, норм пізнання і діяльності. Він є системою принципів, вимог, які орієнтують суб'єкта на вирішення конкретного завдання, досягнення результатів у певній сфері діяльності. Метод - дисциплінує пошук істини, дозволяє зекономити сили і час, рухатись до мети найкоротшим шляхом, регулюючи пізнавальну та інші форми діяльності людини [2].

Таким чином, у загальному розумінні метод є вираженням активної дії, реалізації способу чи засобу якоїсь діяльності, наприклад, пізнавальної; практичний крок для досягнення визначеної цілі. У межах правової науки, метод витлумачується у контексті дії права на суспільні відносини. Так, В.М. Горшенев з цього приводу зазначає, що правовий метод – це своєрідний спосіб впливу на суспільні відносини з метою їх врегулювання, що виражається у встановленні, за допомогою норми права, визначеного (можливого і належного) стану волі суб'єктів у їх взаємовідносинах один з одним, а також щодо бажаних результатів їх поведінки [3]. Змістовною є наукова позиція К.В. Андрієвського та І.В. Борисової, які відзначають, що правовим методом є способи, юридичні засоби, за допомогою яких держава здійснює необхідний вплив на суспільні відносини, поведінку суб'єктів з метою надання їм бажаної форми, напряму і тенденцій розвитку. Комплекс способів дії, які характеризують метод права, охоплюють декілька складових: а) перш за все, мова йде про поєднання об'єктивних і суб'єктивних чинників, що характеризують однорідні суспільні відносини, які виділяються як предмет галузевого регулювання, визначення рамок цих відносин; б) реалізацію нормотворчої функції, яка визначає виникнення відповідних нормативних розпоряджень, що передбачають права і обов'язки учасників даного типу відносин, межі їх

можливої і належної поведінки в режимі даного типу регулювання; в) визначення підстав виникнення і характеру право- і дієздатності учасників відносин, що відображає як характер відносин даного типу, так і особливості дії на поведінку суб'єктів, визначену галузевим методом регулювання; г) забезпечення використання заходів примусу при правопорушеннях, визначення підстав відповідальності за порушення законодавства, що гарантує реалізацію відповідного правового режиму [4, с.55;5].

Власні «традиції» розуміння сутності правового методу склались в науці адміністративного права. Наприклад, на думку З.Р. Кісіль – це спосіб здійснення його функцій, засіб дії органу державної влади на керовані об'єкти (галузі, сфери, комплекси, об'єднання, підприємства, трудові колективи, громадян); методи показують, як, яким чином держава вирішує завдання в галузі управління [6, с.289;7, с.56]. Д. Лук'янець вказує, що адміністративно-правовий метод – це обумовлений особливостями предмету регулювання адміністративного права загальний спосіб формування правового режиму реалізації виконавчої влади [8, с.289]. В. Юровська пропонує розглядати адміністративно-правовий метод в широкому та вузькому розуміннях, згідно до яких – це: 1) специфічна сукупність зафіксованих в адміністративно-правових нормах способів і прийомів (засобів) впливу на ті суспільні відносини, що формують предмет адміністративного права, збалансоване застосування яких дає змогу створити належні й достатні умови для забезпечення реалізації та захисту прав особи в публічній сфері; 2) конкретна сукупність інструментів регулювального впливу на окремих різновид адміністративних правовідносин [9, с.191].

Отже, в контексті представленої проблематики адміністративно-правові методи представляють собою сукупність визначених нормами адміністративного права інструментів та засобів, які в своїй діяльності використовують спеціально уповноважені суб'єкти з метою підтримки та забезпечення високого рівня публічної безпеки та порядку в межах регіонів України. Для зазначених методів характерними є наступні особливості: регулюються нормами адміністративної галузі права; підстави їх застосування чітко визначені на рівні чинного законодавства; реалізуються виключно уповноваженими на це суб'єктами, що реалізують діяльність у напрямку забезпечення публічної безпеки і порядку на регіональному рівні.

Список використаних джерел:

1. Білодід І.К. Словник української мови: в 11 томах. Том 9, 1978. Стор. 692.
2. Щерба С.П. Філософія: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. П. Щерба, В. К. Щедрін, О. А. Заглада; За заг. ред. С. П. Щерби. К.: МАУП, 2004. 216 с.
3. Горшенев В. М. Понятие метода правового регулирования и его разновидности / / Ученые труды Свердловского юридического института. 1966. Вып. 5. С. 401.
4. Борискова И. В. Теория государства и права. Материалы к лекциям. Ч. 2 [Текст] : Теория права / И. В. Борискова. Т. 2. Воронеж, 1999. 378 с.
5. Андрієвський К.В. Деякі особливості методу правового регулювання у податковому праві України / К.В. Андрієвський //Правовий вісник Української академії банківської справи. 2013. N 1(8). С. 25-30.
6. Кісіль З.Р. Адміністративне право: навчальний посібник / З.Р. Кісіль; [3-тє вид.]. К.: ЦУА, 2011. 698 с.

7. Нашинець-Наумова А.Ю. Методи адміністративно-правового регулювання діяльності корпорацій в Україні / А.Ю. Нашинець-Наумова // Юридичний вісник. 2012. №2(23). С.56 – 59.

8. Лук'янець, Д. Про співвідношення методу адміністративного права та методів адміністративно-правового регулювання [Текст] / Д. Лук'янець // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія Право. 2010. № 845. С. 288-291.

9. Юровська В. Метод адміністративного права: теоретико-правовий аналіз / В. Юровська // Підприємництво, господарство і право. 2017. №12. С.188 – 192.